Handelingskader
Opvang vluchtelingen Raalte

2024 t/m 2027

Gemeente Raalte

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Definities en wettelijke taak	4
3.	Handelingskader opgave	5
4.	Rollen en verantwoordelijkheden	7
5.	Financiën	8
6.	Prognose vluchtelingen	9
7.	Gevolgen opvang vluchtelingen	10
8.	Handelingskader concrete opvanglocaties	16
9.	Acceptatie en begrip in de gemeente Raalte	19

1. Inleiding

Landelijk is een grote crisis ontstaan rondom de opvang en huisvesting van vluchtelingen.

De gemeente Raalte wil haar verantwoordelijkheid nemen in deze opgave. Omdat de vluchtelingenopgave naar verwachting langere tijd duurt en zelfs groter wordt, gaat de gemeente Raalte over van een crisisaanpak naar een structurele en integrale aanpak. Het handelingskader geeft handvatten voor deze aanpak en is een algemene basislijn van waaruit we als gemeente keuzes maken.

Dit handelingskader is tot stand gekomen door gesprekken met de gemeenteraad, het college van B&W en de plaatselijk belangen. De gemeente kan het niet alleen in deze opgave. Onze maatschappelijke (zorg)partners, het COA en het Nidos zijn nodig voor het realiseren en goed functioneren van locaties. Parallel aan de totstandkoming van dit kader is de Raalter samenleving geïnformeerd over de vluchtelingenopgave.

Met de komst van het regeerakkoord is de intentie kenbaar gemaakt om de Spreidingswet in te trekken. Dat maakt dat het vluchtelingenvraagstuk op dit moment onvoorspelbaar kan zijn. Het handelingskader is daarom ook dynamisch en wordt aangepast als ontwikkelingen daarom vragen.

2. Definities en wettelijke taak

In de gemeente Raalte verstaan we onder vluchtelingen: asielzoekers, statushouders en ontheemden uit Oekraïne. De definities en (wettelijke) taakstellingen worden hieronder toegelicht.

Asielzoekers

Asielzoekers zijn mensen die hun thuisland ontvluchten en bescherming aanvragen in een nieuw land. Dit kunnen ook alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) zijn zonder verblijfsvergunning. Terwijl zij wachten op een beslissing van de Immigratie- en Naturalisatiedienst verblijven zij in een asielzoekerscentrum (AZC) en vallen onder de verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Sinds de komst van de Spreidingswet heeft de gemeente Raalte ook een wettelijke taak om asielzoekers te huisvesten.

Statushouders (of vergunninghouders)

Asielzoekers worden **statushouders (of vergunningshouders)** zodra ze een verblijfsvergunning krijgen. Dit kunnen ook alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) zijn met verblijfsvergunning. Statushouders maken deel uit van de Nederlandse samenleving en zijn nieuwe Raaltenaren. Statushouders hebben recht op huisvesting, werk en sociale voorzieningen binnen de gemeente. Ook leggen zij het inburgeringsexamen af. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het inburgeringsaanbod. Deze wettelijke taak en de bijbehorende verplichtingen zijn vastgelegd in de Huisvestingswet.

Oekraïense ontheemden

Oekraïense ontheemden hebben een aparte status en vallen tot maart 2026 onder de 'Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne'. Deze tijdelijke wet geeft gemeenten een morele taakstelling, waarbij de gemeente onder andere verantwoordelijk is voor huisvesting. Het is nog onduidelijk hoe het vervolg eruit gaat zien.

3. Handelingskader opgave

Het doel van dit handelingskader is om de vluchtelingenopgave in de gemeente Raalte verder vorm te geven.

Hierbij streven we naar:

1. Het bieden van **passende opvang en huisvesting** voor verschillende groepen vluchtelingen conform de uitgangspunten in dit handelingskader (hoofdstuk 8).
2. Het bevorderen van een **succesvolle integratie** van vluchtelingen in de samenleving, met aandacht voor onderwijs, gezondheid en welzijn (zorg), integratie (o.a. inburgering) en arbeidsparticipatie (hoofdstuk 7).
3. Het creëren van **acceptatie en begrip binnen de gemeenschap**, waarbij diversiteit en inclusie het uitgangspunt is.

Het handelingskader sluit aan bij de uitgangspunten in het coalitieakkoord:

Het uitgangspunt is om te **voldoen aan de landelijke taakstelling wat betreft statushouders**. Daarnaast heeft de gemeenteraad afgesproken **ook vluchtelingen**, zoals Oekraïense ontheemden en asielzoekers, te helpen en te voldoen aan de taakstellingen die daarbij horen.

We zetten in op het versterken van Raalte als **fijne en inclusieve gemeente** om in te wonen en te leven.

Menselijkheid is belangrijk, waardoor we streven naar kleinschalige opvanglocaties en huisvesting.

Wat betreft vluchtelingen vinden we het belangrijk dat ook Raalte haar **verantwoordelijkheid** neemt, bijvoorbeeld met **kleinschalige opvang**, zoals op de coronaopvanglocatie Park Den Alerdinck, in plaats van een grootschalig AZC.

We zetten in op de **zelfredzaamheid, participatie en ontwikkelmogelijkheden** van een vluchteling.

We **betrekken** onze **inwoners**.

We staan voor zoveel mogelijk **gelijke woonkansen** voor elke doelgroep, dus voor alle inwoners.

4. Rollen en verantwoordelijkheden

De gemeente Raalte neemt haar verantwoordelijkheid in de vluchtelingenopgave. De gemeente Raalte heeft zelf regie op de vluchtelingenopgave, maar werkt hierin ook samen met de regio IJsselland, de provincie Overijssel, het COA, Nidos en lokale maatschappelijke partijen zoals Vluchtelingenwerk.

Lokaal

Gemeenteraad

De gemeenteraad heeft het college kaders meegeven die zijn verwerkt in dit handelingskader. Het handelingskader gaat ter vaststelling naar de gemeenteraad. De betrokkenheid van de gemeenteraad staat verder uitgewerkt in hoofdstuk 9 acceptatie en begrip in de gemeente Raalte.

College

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vluchtelingenvraagstuk binnen de gemeente.

Ambtelijk

De ambtelijke verantwoordelijkheid is belegd bij de domeinmanager Sociaal Domein. Het vluchtelingenvraagstuk is domeinoverstijgend, waardoor de domeinen sociaal, ruimte en bedrijfsvoering betrokken zijn.

Regionaal

Naast de lokale aanpak wordt binnen de regio IJsselland via de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland (RRVIJ) afstemming tussen de gemeenten georganiseerd over de gezamenlijke opgave op het gebied van vluchtelingen. Daarnaast bereidt zij waar nodig besluiten voor en geeft advies aan de Provinciale Regie Tafel Asiel (PRT), welke vanuit de Flexibiliseringsagenda een rol heeft in het realiseren van de getalsmatige opvang-opgave.

Betrokken organisaties

Als gemeente en regio kunnen we het niet alleen. Als het gaat om de asielopgave is het COA een belangrijke samenwerkingspartner in het realiseren en beheren van een asiellocatie. Daarnaast heeft Nidos een belangrijke rol als het gaat om alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) met en zonder status. Tenslotte, zien we lokaal dat een partij als Vluchtelingenwerk een belangrijke rol heeft in de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Inwoners

De rol van inwoners wordt in het hoofdstuk inwonersparticipatie en communicatiestrategie verder toegelicht.

5. Financiën

Asiel

Met de komst van de Spreidingswet is het voor gemeenten mogelijk geworden zelf een locatie te exploiteren, waar dit voorheen enkel gedaan kon worden door het COA. De vergoeding hangt onder andere af van het type opvang, de duur en de rolverdeling tussen COA en gemeente. Bij concrete opvanglocaties voor asielzoekers neemt het college een voorgenomen besluit, welke daarna ter vaststelling naar de gemeenteraad gaat. Bij dit plan kan de gemeenteraad een financiële paragraaf verwachten.

Statushouders

Voor verblijf op Park Den Alerdinck geldt nog t/m 2024 de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR). Dit betekent dat de gemeente vanuit het COA per statushouder een vergoeding krijgt voor maximaal de eerste zes maanden. De vergoeding heeft betrekking op de kosten voor tijdelijk onderdak en begeleiding.

Voor de resterende periode van huisvesting op Park Den Alerdinck heeft de gemeente een aanvraag gedaan voor de nieuwe financiële regeling vanuit het rijk voor doorstroomlocaties. Dit betreft een periodieke vergoeding bestaande uit een vast bedrag per persoon per dag voor de exploitatiekosten van de locatie. Daarnaast draagt een statushouder in de doorstroomlocatie ook bij in de huurkosten.

Voor de inkoop van inburgering ontvangt de gemeente een specifieke uitkering voor inburgeringsvoorzieningen. Voor de uitvoeringskosten ontvangt de gemeente geld via het gemeentefonds.

Oekraïense Ontheemden

De gemeente ontvangt vanuit het rijk een specifieke uitkering op basis van een normvergoeding per gerealiseerde opvangplek voor Oekraïners. Daarnaast ontvangt de gemeente aanvullend een leefgeldverstrekkeing vanuit het Rijk.

6. Prognose vluchtelingen

Naar verwachting duurt de vluchtelingenproblematiek voort en blijft de instroom van vluchtelingen stijgen. Onderstaande tabel is gemaakt op basis van landelijke onderzoeken en geeft een doorkijk t/m 2027. Met de komst van een nieuw kabinet is het de vraag hoe het asielbeleid van Nederland eruit gaat zien en welke impact dit heeft op de prognose.

	2024	2025	2026	2027	Verwachting landelijk
Asielopgave	233	233	319	319	01-24 t/m 01-26: 96.000 01-26 t/m 01-28: 133.500 (prognose aantal opvangplekken o.b.v. TK brief MPP 2024-I april '24)
Oekraïne	328	408	408	408	02-24: 97.000 opvangplekken 01-25: 120.000 opvangplekken landelijk (o.b.v. prognose TK brief MPP 2024-I april '24)
Statushouders	78 + 29	78	107	107	2023-2024: 21.000 statushouders 2025-2028: 28.770 statushouders

Tabel 1. Prognose vluchtelingenopgaven 2024 - 2027

Op dit moment wil de gemeente Raalte voldoen aan de taakstellingen en doen wat nodig is om hieraan bij te dragen. Gezien de huidige realisatie van de taakstelling en de stijging van het aantal vluchtelingen in de prognose is de conclusie dat de gemeente Raalte op zoek moet naar nieuwe opvanglocatie(s).

7. Gevolgen opvang vluchtelingen

De impact prognose laat zien voor welke groepen vluchtelingen opvang/huisvesting nodig is, de druk op de maatschappelijk partners en de ambtelijke organisatie, zie tabel 2. Het schema geeft weer waar de capaciteit knelt, met vervolgens een uitwerking op een aantal van de onderdelen, inclusief maatregelen die genomen kunnen of moeten worden.

Legenda tabel 2

- ✓ Voldoende capaciteit
- ! Signalen dat capaciteit knelt
- ✗ Onvoldoende capaciteit

Thema	Deelthema	2024	2025 - 2027
Huisvesting	Locaties voor tijdelijke opvang statushouders (Den Alerdinck)	✓	✓
	Woningen voor permanente huisvesting statushouders (Salland Wonen)	!	!
	Locaties voor tijdelijke opvang Oekraïne	!	!
	Locaties voor duurzame opvang asielzoekers	!	!
Onderwijs	Taalschool Salland	✓	✓
	Regulier onderwijs	!	!
Zorg	Huisartsenzorg	!	!
	Tandartsenzorg	✓	✓
	Jeugdhulp	!	!
	WMO	!	!
Participatie	Inburgering	✓	✓
	Vinden van werk (betaald/onbetaald)	!	!
	Maatschappelijke begeleiding (Vluchtelingenwerk)	!	!
Interne organisatie	Locatiebegeleiding Oekraïense ontheemden en statushouders	✓	!
	Consulenten werk en regievoerder inburgering (statushouders)	✓	✓
	Team vluchtelingen (beleids- en projectmatig)	✓	✓
	Zoeken passende locaties (domein ruimte) i.s.m. COA	!	!
	Interne organisatie bij groei van taakstelling of nieuwe locaties Oekraïense ontheemden en asiel (o.a. Beheer & Onderhoud, Sociaal Domein, Ruimte, Bedrijfsvoering)	✗	✗

Tabel 2. Impact van de prognose op huisvesting, maatschappelijk partners en de ambtelijke organisatie

Huisvesting

Door woningkrapte en de gerealiseerde opvanglocaties in de afgelopen jaren zijn er op dit moment geen locaties meer beschikbaar die direct ingezet kunnen worden. Dit zijn mogelijke oplossingen om voldoende huisvesting te realiseren:

Huisvesting asiel en Oekraïne

- De samenleving (o.a. inwoners en ondernemers) betrekken bij het vinden van beschikbare en geschikte locaties.
- Het onderzoeken van Rijks- en provinciale gronden.
- In gesprek gaan met SallandWonen over mogelijke ondersteuning.

Huisvesting statushouders

De meeste statushouders zijn aangewezen op een huurwoning. In de gemeente Raalte zijn met SallandWonen prestatieafspraken gemaakt met als doel de wettelijke taakstelling te halen. De basisafspraak is dat we streven dat 10% van de toewijzingen die passend zijn naar statushouders gaat.

- Omdat in 2023 bleek dat er een achterstand was op de taakstelling van statushouders heeft de gemeente Raalte een doorstroomlocatie geopend voor statushouders die gekoppeld zijn aan de gemeente Raalte. Dit is een tijdelijke locatie van december 2023 tot december 2026.
- Voor de uitstroom uit Park Den Alerdinck zijn afspraken gemaakt met SallandWonen. Het streven is om statushouders binnen een half jaar een permanente woning aan te bieden.
- De taakstelling statushouders en de uitstroom van statushouders uit Park Den Alerdinck wordt frequent besproken met SallandWonen. Bij onvoldoende toewijzingen of het niet behalen van de taakstelling, wordt gezamenlijk gekeken wat er nodig is om de wettelijke taak te behalen. Onderzocht kan worden of het bijvoorbeeld mogelijk is om:
  - Het toewijzingspercentage te vergroten;
  - De woningvoorraad te vergroten;
  - Woningdelen toe te staan in de gemeente.

Onderwijs

In de gemeente Raalte vinden we het bevorderen van een succesvolle integratie van vluchtelingen in de samenleving belangrijk. Hierbij hebben we aandacht voor onderwijs, zorg en participatie. Hieronder wordt toegelicht hoe de gemeente Raalte succesvolle integratie realiseert.

Asiel/Statushouders/Oekraïense ontheemden

- **Taalschool Salland:** Sinds september 2023 heeft de gemeente Raalte in samenwerking met de gemeente Olst-Wijhe en de onderwijsbesturen een Taalschool. Nieuwkomers (o.a. asielzoekers, statushouders en Oekraiense ontheemden) hebben maximaal twee jaar les op deze school, waarna ze doorstromen naar het regulier onderwijs.
- **Regulier onderwijs:** De overstap naar het regulier onderwijs brengt uitdagingen met zich mee, de leerlingen ervaren moeilijkheden vanwege het vereiste taalniveau. De nieuwkomers komen daardoor vaak op een schoolniveau terecht dat lager ligt dan hun cognitieve capaciteiten. Om nieuwkomers gelijke kansen te bieden is de Taalschool voornemens te werken met kleinere klassen en extra onderwijsassistenten. Daarnaast worden extra leermiddelen aangeschaft met als doel de taalachterstanden in te lopen. Ook is er extra aandacht voor de overgang van de taalschool naar regulier onderwijs.
- **Hoog schoolverzuim:** het schoolverzuim bij nieuwkomers is hoog door psychosociale omstandigheden. Voorliggend wordt gekeken naar zorg in samenwerking met de GGD, CJG en leerplicht.
- **Studeren Oekraïners:** Op dit moment kunnen Oekraïense ontheemden geen aanspraak maken op studiefinanciering of een Ov-jaarkaart. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verstrekt subsidie aan de stichting voor vluchteling-studenten UAF, waarmee zij ontheemden uit Oekraïne in het mbo, hbo en wo (financieel) kunnen ondersteunen. De komende jaren wordt op rijksniveau verkend hoe onderwijsdeelname verder gestimuleerd kan worden. Daarnaast biedt de gemeente Raalte Oekraïense ontheemden die buiten Raalte studeren een Ov-trajectkaart.

Gezondheid en welzijn (zorg)

Asiel

- **Huisartsen:** Bij de opvanglocaties voor asielzoekers is veelal een gezondheidscentrum aanwezig. Dit wordt geboden door de GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers). Hier worden spreekuren gehouden, waarbij een tolk aanwezig is. In dit centrum werkt een praktijkverpleegkundige, praktijkondersteuner geestelijke gezondheidszorg en een doktersassistent.
- **Publieke gezondheid:** De GGD voert publieke gezondheidzorgstaken uit voor asielzoekers (en statushouders) in de opvanglocaties van het COA. Denk hierbij aan jeugdgezondheidszorg, infectieziektenbestrijding- en preventie en gezondheidsbevordering en -voorlichting.
- **Mentale gezondheid/volwassen hulp:** De hulp is net zo geregeld als bij iedere Nederlander. Asielzoekers hebben toegang tot de POH GGZ, huisartsenpraktijk en ze kunnen een doorverwijzing ontvangen voor vervolgzorg.
- **Jeugdhulp:** De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdhulp voor kinderen die verblijven in een asielopvang. Gemeenten krijgen een vergoeding op basis van de aantallen kinderen in de opvang.

Statushouders

- **Huisartsen:** Huisartsen zijn verantwoordelijk voor de huisartsenzorg aan inwoners van een gemeente, dus ook aan statushouders. Huisartsen ervaren dat zij meer tijd kwijt zijn aan statushouders, voornamelijk vanwege de taalbarrière. Huisartsen kunnen ervoor kiezen een tolkendienst in te schakelen.
- **Mentale gezondheid/volwassen hulp:** Statushouders maken gebruik van de reguliere hulp en ondersteuningsmogelijkheden, zoals GGZ hulp en voorliggend het maatschappelijk werk.
- **Jeugdhulp:** Hulp en ondersteuning kan regulier worden aangeboden via het CJG of via specialistische jeugdhulp.

Oekraïense ontheemden

- **Huisartsen:** binnen de gemeente Raalte verzorgen de huisartsen de zorg aan de Oekraiense ontheemden.
- **Mentale gezondheid/hulp voor volwassenen:** voor Oekraïners is tijdelijk (preventief) een Oekraïense psycholoog ingezet op de opvanglocaties om te zorgen voor een veilige opvangomgeving. Er is namelijk gesignaleerd dat nu de oorlog voortduurt dit spanningen met zich mee brengt. Daarnaast kunnen Oekraïense ontheemden via de RMO (Regeling Medische zorg) digitale ondersteuning krijgen. Ten slotte is er vanuit de GGD een Problem Management Plus programma ontwikkeld door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Het doel van dit programma is om veerkracht van ontheemden te vergoten. Locatieleiders kunnen contact opnemen met het LOOP (Loket Ontheemde Oekraïne Psychosociale hulp), dit is een sparringpartner voor iedereen die werkt met en voor ontheemden uit Oekraïne ter ondersteuning van het signaleren, voorkomen en/of oplossen van psychosociale klachten.
- **Jeugdhulp:** indien hulp nodig is bij de opvoeding schakelt de locatieleider in overleg met de Oekraïense ontheemde het Centrum voor Jeugd en Gezin in om ondersteuning te bieden.

Integratie (o.a. inburgering) en arbeidsparticipatie

Een belangrijke factor bij participatie in de Nederlandse samenleving is de mate waarin nieuwkomers de Nederlandse taal beheersen. Daarnaast helpt het spreken van de taal bij de stap naar een passende en duurzame baan, waarmee een stevigere basis gelegd kan worden voor de zelfredzaamheid.

Asiel

- **Inburgering:** Asielzoekers zijn niet inburgeringsplichtig. Wel kan met het COA de mogelijkheden van voorinburgering op de asiellocatie worden onderzocht.
- **Integratie:** Bij de inrichting van een asiellocatie is aandacht voor activiteiten voor onder andere kinderen. Er wordt gekeken hoe dit het beste vorm gegeven kan worden.
- **Arbeidsparticipatie:** Het is zinvol om zo vroeg mogelijk te investeren in arbeidsparticipatie voor nieuwkomers. Een asielzoeker mag in Nederland werken. De asielaanvraag moet wel meer dan zes maanden in behandeling zijn. Daarnaast heeft de werkgever een tewerkstellingsvergunning (TWV) nodig.

Statushouders

- **Inburgering:** De regel is dat een statushouder binnen 10 weken na inschrijving BRP wordt aangemeld voor inburgering. Er zijn vier taalaanbieders die in Raalte de inburgeringslessen aanbieden. De inburgering start volgens de contractafspraken binnen drie maanden na aanmelding.
- **Integratie:** Statushouders worden gestimuleerd om aan te sluiten bij de lokale sportvereniging en deel te nemen aan andere lokale activiteiten.
- **Arbeidsparticipatie:** We vinden het belangrijk om al tijdens de inburgering in te zetten op werk. Daarom koppelen we consulenten Werk al in een vroeg stadium aan een statushouder.
- **Maatschappelijke begeleiding:** Vluchtelingenwerk biedt de eerste 18 maanden vanaf het moment van verhuizing naar Raalte maatschappelijke begeleiding aan statushouders.

Oekraïense ontheemden:

- **Inburgering:** Oekraïense ontheemden hebben een aparte verblijfsstatus, zij hebben (nog) niet de mogelijkheid een inburgeringstraject te volgen, zoals bij statushouders wel het geval is. Er worden al wel taallessen aangeboden (zie participatie).
- **Integratie:**
  - Het Rijk heeft financiële middelen beschikbaar gesteld om taalonderwijs te bieden aan volwassen Oekraïense ontheemden. De lessen worden aangeboden door Landstede Groei Opleidingen met als doel taalniveau A1-A2-B1 te behalen, afhankelijk van persoonlijke leercurve.
  - Daarnaast is er budget via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) om cursussen aan te bieden om naast de Nederlandse taal, ook rekenen en digitale vaardigheden te verbeteren. De stuurgroep Basisvaardigheden is hiermee aan de slag.
  - De Oekraïense ontheemden worden gestimuleerd om aan te sluiten bij de lokale sportvereniging. Voor de kinderen wordt in de zomer aangesloten bij de zomer activiteiten van verschillende organisaties.
- **Arbeidsparticipatie:** Locatieleiders bieden Oekraiense vluchtelingen ondersteuning, als het gaat om het vinden van werk. Er zijn goede contacten met een aantal uitzendbureaus in Raalte. Daarnaast heeft de gemeente werkconsulenten die kunnen meedenken indien iemand een afstand heeft tot de arbeidsmarkt.

Interne organisatie

Met de opgave zoals deze nu staat is de interne organisatie op orde maar knelt als zich concrete locaties aandienen voor de opvang van Oekraïense ontheemden of asielzoekers. Zodra een concrete locatie geschikt is, wordt met het MT geschakeld om de personele bezetting te organiseren.

8. Handelingskader concrete opvanglocaties

Om aan de opgave vluchtelingen (statushouders, asiel en Oekraïense ontheemden) te voldoen, wordt met regelmaat gezocht naar nieuwe locatie(s). Door de woningkrapte en de reeds gerealiseerde opvanglocaties zijn geen locaties beschikbaar die direct ingezet kunnen worden. Daarom geeft het handelingskader voor asiel en Oekraïense ontheemden uitgangspunten voor passende huisvesting voor de opvang van vluchtelingen. Deze uitgangspunten zijn richtinggevend. Er is altijd ruimte voor maatwerk.

Voor statushouders zijn geen uitgangspunten opgenomen, omdat we ervan uit gaan dat statushouders vanuit een AZC rechtstreek doorstromen naar een woning. De gemeente Raalte heeft op dit moment een doorstroomvoorziening op Park Den Alerdinck tot december 2026, waar statushouders verblijven totdat zij reguliere huisvesting hebben. Voor het organiseren van huisvesting voor amv'ers met verblijfsvergunning is het Programma van Eisen, opgesteld door Nidos, leidend.

Algemene uitgangspunten:

De omvang van de locatie past bij de **draagkracht** van de **dorpskern**.

De verschillende **groepen vluchtelingen worden bij voorkeur gescheiden** (bijv. enkel Oekraïense ontheemden). Bij het huisvesten in een kleine dorpskern, kan gekeken worden naar een mix van doelgroepen (zoals spoedzoekers, jongeren en Oekraïense ontheemden). Deze afweging wordt per locatie gemaakt.

Er wordt gekeken naar **koppelkansen** met de groeiopgave om locaties te zoeken die geschikt zijn voor opvang.

Het college onderzoekt bij een nieuwbouwlocatie hoe de **opvanglocatie duurzaam ingezet** kan worden en een nieuwe bestemming kan krijgen, na beëindiging van de locatie (koppelkansen).

Indien een nieuwe locatie beschikbaar komt met grotere capaciteit dan de taakstelling vraagt, dan worden (indien geschikt) **ook andere doelgroepen** gehuisvest.

Bij het sluiten van een vastgoedovereenkomst en/of een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt afgewogen of een **onderzoek** in het kader van de **BIBOB** nodig is.

We gaan uit van **marktconforme tarieven** voor de **uitvoeringskosten** van de opvanglocaties (dit wordt o.a. bepaald door tariefstelling van andere opvanglocaties in de gemeente Raalte).

Bestaande gebouwen dienen over een **basisniveau** te beschikken, zoals het hebben van verwarming en voldoen aan brand- en hygiëne-veiligheidseisen.

Opvang van vluchtelingen zal op een **humane wijze** plaatsvinden. Dat wil zeggen dat er zoveel mogelijk ingezet wordt op eigen voorzieningen, zoals eigen keuken en sanitair ter bevordering van de privacy. Indien er gedeelde faciliteiten, zoals douche, toilet en keuken, zijn worden deze gedeeld door maximaal acht bewoners. Dit sluit aan bij de **richtlijnen van het COA**.

De voorkeur gaat uit naar een locatie in de wijk of aan de rand van het dorp. De **bereikbaarheid van voorzieningen** speelt een belangrijke rol.

Huisvesting op bedrijventerreinen is vanuit **humaan en milieuoogpunt** niet gewenst, met uitzondering van de randen.

Samenwerking met buurgemeenten is mogelijk, wanneer dit meetelt voor de taakstelling van de gemeente Raalte.

Uitgangspunten opvang Oekraïense ontheemden:

- Opvang voor minimaal 10 personen.
- Wenselijk is om huisvesting voor minimaal 1 jaar op een locatie toe te staan met mogelijkheid tot verlenging.
- Reguliere woningen komen niet in aanmerking (woningmarkt niet verstoren), tenzij:
  - De eigenaar het pand niet regulier wil verhuren, bijvoorbeeld vanwege toekomstige transformatieplannen (nieuwbouw of verbouw) en het bijkomende risico op huurbescherming.
  - De eigenaar een maatschappelijk partner is (denk aan woningen van parochie).
- Het pand/locatie behoudt de geldende bestemming. Waar nodig wordt een procedure gevoerd voor een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van de geldende bestemming.
- Locaties zijn goed bereikbaar (in bebouwde kom of daar dichtbij) en zijn dichtbij winkels, OV en basisonderwijs;
- De gemeente sluit bij voorkeur een huurcontract af met de eigenaar van het pand. Noodzakelijke verbouwingen worden betaald door de eigenaar.

Uitgangspunten opvanglocatie asielzoekers:

Voor de asielopgave wordt ingezet op een asiellocatie die meetelt voor de Spreidingswet (> 2 jaar).

- Opvang voor minimaal 50 personen op één locatie.
- De opvanglocatie dient minimaal 2 jaar beschikbaar te zijn om mee te tellen voor de Spreidingswet. Er wordt gekeken naar een duur van 2 tot 5 jaar. Het COA hanteert minimaal 3 jaar voor een reguliere opvanglocatie.
- Er wordt in 2024 gekeken naar één of meerdere opvanglocaties op basis van de beschikbare en geschikte locaties, hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht van de dorpskern.
- De opvanglocatie moet goedgekeurd worden door het COA en voldoen aan het bijbehorende Programma van Eisen (o.a. het aantal vierkante meters en de voorzieningen).
- Het huren van een pand of grond heeft de voorkeur t.o.v. koop.
- Leegstaande gebouwen hebben bij voorkeur de bestemming Wonen of Maatschappelijk (uitgangspunt COA).

Nader te bepalen m.b.t. opvang asiel:

- De uitvoeringsregie ligt bij het COA of de gemeente. De mate van regie hangt af van verschillende factoren waaronder locatie grootte, de capaciteit van het COA en de ambtelijke organisatie. Wanneer zich een kansrijke locatie voordoet, wordt over de uitvoeringsregie afstemming gezocht met het COA en eventueel het Rode Kruis.

Uitgangspunten opvanglocatie amv'ers zonder verblijfsstatus:

- Het COA is verantwoordelijk voor de exploitatie van de opvanglocatie, waarbij we als gemeente een bestuursovereenkomst sluiten met het COA. In de communicatie richting omwonenden neemt de gemeente de regie.
- Het Nidos en het COA organiseren de begeleiding op locatie.

Crisisnoodopvang (CNO)

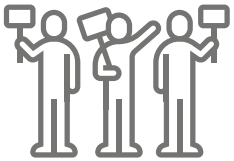
De gemeente Raalte werkt alleen mee aan crisisnoodopvang indien de opdracht door de Veiligheidsregio wordt gegeven. De burgemeester is verantwoordelijk. Er volgt een spoedoverleg met burgemeester, portefeuillehouder vluchtelingen, de ambtelijk verantwoordelijke voor vluchtelingen, een afvaardiging van team vluchtelingen en communicatie om te kijken naar de ambtelijke capaciteit, de haalbaarheid van locaties en druk op maatschappelijk partners. Het college wordt hierover altijd geïnformeerd en waar nodig actief betrokken. Bij crisisnoodopvang worden de fractievoorzitters geïnformeerd door het college.

9. Acceptatie en begrip in de gemeente Raalte

De gemeente Raalte vindt het belangrijk om te doen wat nodig is in de opgave vluchtelingen en wil daarom haar verantwoordelijkheid pakken. Zorgvuldige, open en duidelijke communicatie is belangrijk voor acceptatie en begrip in de samenleving. In deze communicatiestrategie staat beschreven hoe de gemeente Raalte communiceert over dit onderwerp en de samenleving erbij betrekt.

Doel

We informeren inwoners actief over de vluchtelingenopgave van de gemeente Raalte. Daarnaast betrekken we de samenleving bij de zoektocht naar concrete locaties. We zijn duidelijk en open over het proces en de dilemma's. We hebben aandacht voor verschillende doelgroepen, belangen en meningen.

Doelgroepen

Intern:
- College
- Gemeenteraad
- Medewerkers gemeente Raalte

Extern:
- Inwoners gemeente Raalte
- Ondernemers
- Vastgoedeigenaren
- Maatschappelijke partners
- Plaatselijk Belangen
- Kerken
- Moskee
- Wijkcentra (Raalte)
- Buurgemeenten
- Provincie Overijssel
- COA

Communicatiemiddelen

We zetten diverse communicatiemiddelen in om zoveel mogelijk verschillende doelgroepen te bereiken.

- **Persbericht**
- **Persgesprek**
- **Mail aan betrokkenen**
- **Weekblad:** een artikel op de gemeentepagina
- **Social media:** Facebook, Instagram, LinkedIn, X
- **Website:** op de website www.raalte.nl/vluchtelingen delen we meer informatie over o.a. de opgave en het proces. Denk hierbij aan een Q&A en tijdlijn. Deze pagina bestaat al en wordt continu aangepast en aangevuld.
- **Mailadres:** voor vragen of opmerkingen kan worden gemaild naar vluchtelingen@raalte.nl

Planning, proces en communicatie

Wat	Hoe
Informeren en oproep tot meedenken	• We informeren de samenleving over de opgave en onze uitgangspunten. • We roepen de samenleving op om met ons mee te denken en mogelijke locaties aan te dragen. • Ondertussen onderzoeken we ook zelf welke locaties geschikt zijn. • We informeren het college en gemeenteraad over deze stap.
Onderzoek naar locatie(s)	• We inventariseren en beoordelen locaties die al dan niet in eigendom zijn van de gemeente Raalte. • Een eventuele (papieren) schouw wordt uitgevoerd door het COA. • We informeren de gemeenteraad vertrouwelijk op het moment dat er een (papieren) schouw plaats gaat vinden. • Over deze eventuele schouw wordt niet breder gecommuniceerd.
Geschikte locatie	Als een locatie geschikt/kansrijk is, dan volgen onderstaande acties:
	• Voorgenomen besluit in het college
	• Presidium: informeren gemeenteraad (vertrouwelijk)
	• Informeren van direct omwonenden (persoonlijk)
	• Informeren plaatselijk belang van het betreffende dorp (persoonlijk)
	• Informeren plaatselijk belangen in de gemeente Raalte (mail)
	• Informeren bredere omgeving (brief)
	• Stukken openbaar + persgesprek om 9:00 uur over proces - Projectpagina raalte.nl over proces - Persbericht versturen om 9:30 uur - Informeren overige belanghebbenden extern - Informeren interne organisatie
	• Rond-de-tafel: inwoners krijgen mogelijkheid om in te spreken

Planning, proces en communicatie

Wat	Hoe
Geschikte locatie	• Raadsvergadering: besluit gemeenteraad over locatie
	• Na besluit gemeenteraad: - Persbericht - Projectpagina online om 09.30 uur, inclusief tijdlijn en Q&A - Persbericht versturen om 09.30 uur - Bericht op Sharepoint voor interne organisatie - Mail aan belanghebbenden extern - Social media - Artikel in het Weekblad van college + raad
Nadere uitwerking plannen en ingebruikname locatie	• Informeren gemeenteraad bij nieuwe ontwikkelingen • Nauwe afstemming met direct omwonenden, omgeving, eventueel plaatselijk belang en andere betrokkenen
Tijdens gebruik	• Informeren gemeenteraad • Nauwe afstemming met direct omwonenden, omgeving, eventueel plaatselijk belang en andere betrokkenen • Verdere communicatie over het start en eindmoment. • A.d.h.v. ontwikkelingen bepalen welke tussentijdse communicatie nodig is.

Gemeente Raalte
Zwolsestraat 16, 8101 AC Raalte
Postbus 140, 8100 AC Raalte

T (0572) 347 799
E info@raalte.nl
W www.raalte.nl